

**ESTIMAREA EVOLUȚIEI INDUSTRIEI
ÎN TRIMESTRUL I 2015
PE BAZA ANCHETEI DE CONJUNCTURĂ**

- martie 2015 -

ESTIMAREA EVOLUȚIEI INDUSTRIEI ÎN TRIMESTRUL I 2015 PE BAZA ANCHETEI DE CONJUNCTURĂ

Tendințe generale

Analiza indicatorilor economici realizată pe baza estimărilor respondenților indică o evoluție pozitivă în cazul majorității indicatorilor, pentru **primul trimestru al anului, raportat la perioada corespunzătoare din anul precedent.**

Astfel, în primul trimestru al anului în curs se estimează că producția industrială va crește cu 1,9% față de trimestrul I 2014, fiind susținută, în principal, de creșterea cu 5,4% a cererii externe. În aceste condiții pentru cifra de afaceri pe total industrie se așteaptă o majorare cu 4,1%, în timp ce pe piața internă se estimează o creștere de 1,6%, comparativ cu nivelul primelor trei luni ale anului trecut.

Pentru stocurile de produse finite se prevede o scădere de 3,8%, comparativ cu trimestrul I 2014.

Față de primul trimestru din anul anterior, numărul mediu de salariați se apreciază că va înregistra o creștere de 2,0%, peste creșterea producției industriale, ceea ce va conduce la o reducere de 0,7% a productivității muncii în industrie.

- modificări procentuale față de perioada corespunzătoare din anul anterior, %-

	Trim. III 2014	Trim IV 2014	AN 2014	Trim I 2015
1. Producția industrială	4,2	2,4	6,1	1,9
2. Cifra de afaceri* – total	5,1	5,0	7,9	4,1
➤ intern	2,3	3,4	4,7	1,6
➤ extern	8,6	7,4	11,8	5,4
3. Stocurile de produse finite	-0,2	-4,2	0,0	-3,8
4. Numărul mediu de salariați	2,2	2,4	1,7	2,0
5. Productivitatea muncii	2,3	0,0	4,7	-0,7

Sursa: prelucrări CNP pe baza datelor INS; pentru trimestrul I - rezultatele din ancheta de conjunctură; date brute

* deflatată cu indicele prețurilor producției industriale

Potrivit sondajului de conjunctură efectuat în rândul agenților economici, la nivelul **trimestrului I al anului curent comparativ cu trimestrul anterior**, se estimează scăderi la nivelul indicatorilor analizați, cu excepția cifrei de afaceri pe piața externă și a numărului de salariați.

- modificări procentuale față de trimestrul anterior, % -

	Trim. II 2014	Trim. III 2014	Trim. IV 2014	Trim. I 2015
1. Producția industrială	3,2	-3,2	4,6	-2,5
2. Cifra de afaceri* – total	6,0	0,8	1,3	-3,8
➤ intern	13,7	3,1	-0,4	-13,0
➤ extern	-1,1	-2,1	3,7	5,0
3. Stocurile de produse finite	-1,9	-11,5	10,9	-0,1
4. Numărul mediu de salariați	1,0	0,2	0,0	0,8
5. Productivitatea muncii	2,1	-3,5	4,2	-3,3

Sursa: prelucrări CNP pe baza datelor INS; pentru trimestrul I – rezultatele din ancheta de conjunctură; date brute

* deflatată cu indicii prețurilor producției industriale

Astfel, pentru cifra de afaceri pe total industrie se anticipează o scădere de 3,8% în perioada de referință, comparativ cu trimestrul anterior, cu evoluții divergente ale celor două componente: pentru cifra de afaceri pe piața internă se anticipează o reducere considerabilă (13,0%), iar cea de pe piața externă va crește cu 5,0%.

În condițiile scăderii producției industriale cu 2,5% se apreciază că volumul stocurilor de produse finite va fi ușor sub nivelul înregistrat în trimestrul IV 2014 (-0,1%).

Numărul mediu al salariaților este posibil să înregistreze o creștere de 0,8%, ceea ce va conduce, în contextul unei scăderi a producției industriale, la o reducere cu 3,3% a productivității muncii în perioada pentru care s-a realizat evaluarea.

Principalii indicatori rezultați din anchetele de conjunctură în sectorul industrial

Producția industrială

Producția industrială s-a majorat în intervalul octombrie - decembrie 2014, atât față de trimestrul anterior, cât și comparativ cu perioada corespunzătoare din anul trecut, cu 4,6%, respectiv cu 2,4%.

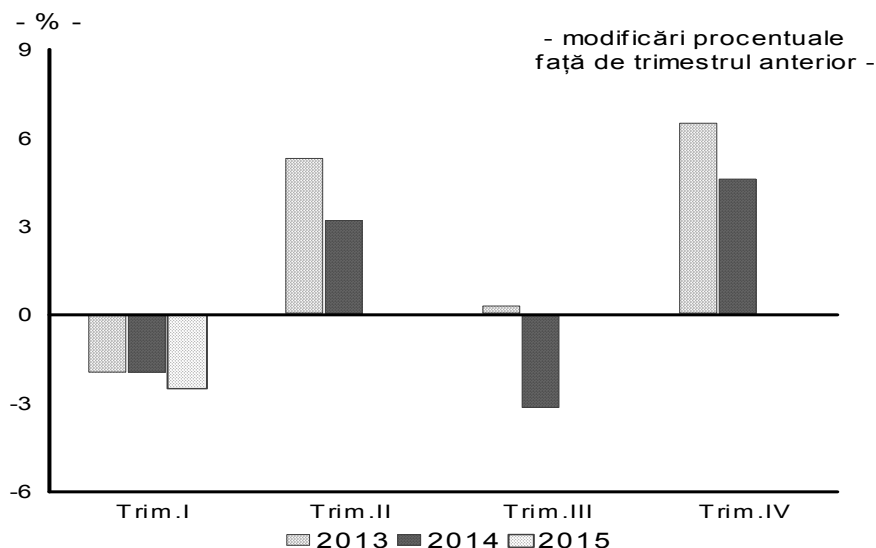
În urma unei analize detaliate a producției industriale, înregistrată la nivelul anului 2014 comparativ cu anul 2013, rezultă că majorarea de 6,1% este susținută de evoluția pozitivă a cererii externe, atât pe total, cât și la nivelul unor ramuri industriale, cum ar fi: fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie, alte activități industriale, fabricarea echipamentelor electrice, fabricarea produselor de cocserie și a produselor obținute din prelucrarea

țiteiului, fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice.

În ceea ce privește structura producției industriale, sunt de remarcat mai multe situații distincte în evoluțiile previzibile ale ramurilor industriale pentru primul trimestru al anului curent, comparativ cu primul trimestru din anul 2014, și anume:

- ramuri care își vor continua trendul ascendent înregistrat pe parcursul anului trecut: alte activități industriale, fabricarea produselor din tutun, fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie, fabricarea altor produse din minerale nemetalice, industria metalurgică, activități de servicii anexe extracției, industria alimentară;
- ramuri care vor avea un trend ascendent, după o scădere înregistrată în cursul anului 2014, și anume: alte activități extractive, prelucrarea lemnului, extracția cărbunelui superior și inferior;
- ramuri pentru care se așteaptă o reducere, continuând astfel evoluția negativă din anul anterior: repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor, fabricarea băuturilor, producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă, extracția petrolului brut și a gazelor naturale;
- ramuri care vor avea o scădere, după ce în anul anterior au înregistrat o evoluție pozitivă, cum ar fi: extracția minereurilor metalifere, tipărirea și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor, fabricarea de mașini, utilaje și echipamente, fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice, fabricarea de mobilă, industria construcțiilor metalice și a produselor din metal.

Evoluția producției industriale

Analiza conjuncturală pentru primul trimestru al anului curent, elaborată pe baza sondajului efectuat în rândul agenților economici indică posibilitatea ca în această perioadă, producția industrială să înregistreze o creștere de 1,9%, față de trimestrul I 2014, respectiv o scădere de 2,5% față

de trimestrul anterior.

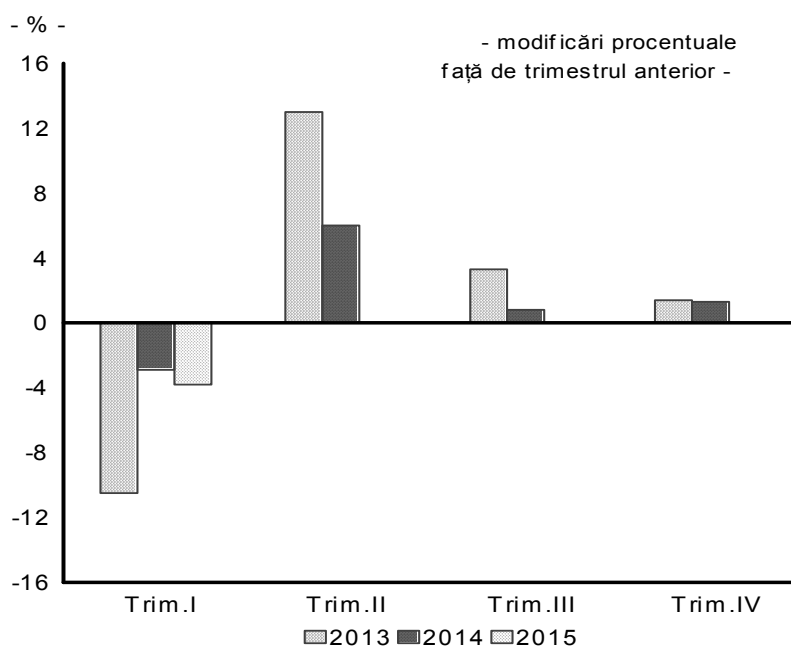
Cifra de afaceri

În trimestrul IV, cifra de afaceri pe total industrie s-a majorat atât față de trimestrul corespunzător din 2013 (5,0%), cât și față de trimestrul anterior (1,3%). În ceea ce privește situația la nivelul anului 2014, cifra de afaceri din industrie a crescut pe ansamblu cu 7,9%, datorită, în special majorării componentei aferente industriei prelucrătoare (8,4%), dar și a industriei extractive (2,6%).

Ramurile care au înregistrat cele mai importante creșteri ale cifrei de afaceri în anul 2014, comparativ cu anul anterior au fost: fabricarea produselor de cocserie și a produselor obținute din prelucrarea țițeiului (22,8%), fabricarea de mașini, utilaje și echipamente (15,3%), fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice (14,9%), alte activități industriale (14,7%), fabricarea echipamentelor electrice (13,7%), fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice (13,1%).

În aceeași perioadă de analiză, principalele ramuri în care s-au înregistrat scăderi au fost: extracția cărbunelui superior și inferior (-43,9%), tipărirea și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor (-6,8%), fabricarea băuturilor (-5,8%), alte activități extractive (-1,5%).

Evoluția cifrei de afaceri totale din industrie

Trim. I 2015 - estimări realizate pe baza anchetei de conjunctură

În trimestrul I 2015, față de perioada corespunzătoare din 2014, se așteaptă o creștere de 4,1% a cifrei de afaceri totale, iar raportat la trimestrul anterior se prevede o scădere de 3,8%.

Cifra de afaceri din industrie pentru piața internă a crescut cu 3,4% în trimestrul IV 2014, față de trimestrul similar. Comparativ cu trimestrul III 2014, cifra de afaceri pe piața internă a scăzut cu 0,4%, încadrându-se în tendințele de evoluție ale indicatorului în această perioadă de referință, ceea

ce a condus la o creștere de 4,7% la nivelul întregului an 2014.

În anul 2014 creșteri importante ale cifrei de afaceri pentru piața internă s-au înregistrat în următoarele ramuri: fabricarea de mașini, utilaje și echipamente (18,9%), fabricarea substanțelor și a produselor chimice (13,9%), alte activități industriale (13,7%), fabricarea produselor de cocserie și a produselor obținute din prelucrarea țițeiului (13,6%), industria metalurgică (13,2%).

Conform estimărilor agenților economici, volumul cifrei de afaceri pentru piața internă în trimestrul I 2015, va crește cu 1,6%, față de trimestrul I 2014, în timp ce față de trimestrul anterior se va reduce cu 13,0%.

Cifra de afaceri din industrie pentru piața externă a crescut cu 7,4% în trimestrul IV al anului anterior, comparativ cu trimestrul IV 2013 și, respectiv, cu 3,7% față de trimestrul III 2014. În anul 2014, cifra de afaceri din industrie pentru piața externă s-a majorat cu 11,8%, observându-se în structură, o creștere importantă a industriei prelucrătoare (11,9%).

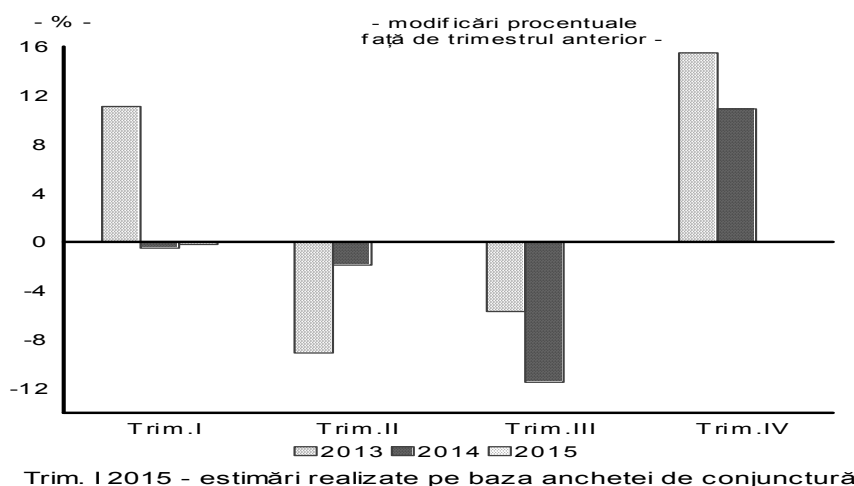
Cele mai importante creșteri s-au înregistrat în următoarele ramuri: fabricarea produselor de cocserie și a produselor obținute din prelucrarea țițeiului (31,7%), fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice (24,7%), fabricarea echipamentelor electrice (21,6%), alte activități industriale (16,6%) și industria construcțiilor metalice și a produselor din metal (14,8%).

Agenții economici din eșantion estimează o majorare de 5,4% a cifrei de afaceri în primul trimestru al anului curent, față de perioada similară a anului trecut, respectiv o creștere de 5,0%, comparativ cu trimestrul anterior.

Stocurile de produse finite s-au redus cu 4,2% în cel de-al patrulea trimestru al anului 2014, comparativ cu perioada similară din 2013, în timp ce față de trimestrul anterior s-au majorat cu 10,9%.

Stocurile de produse finite

Evoluția stocurilor de produse finite

În contextul unei creșteri anuale a producției industriale cu 6,1%, stocurile au rămas la același nivel, comparativ cu anul 2013.

Stocurile de produse finite se vor reduce în primul trimestru al anului curent cu 3,8% raportat la perioada similară a anului trecut, conform aprecierilor agenților economici, în timp ce față de trimestrul anterior se

estimează o ușoară scădere (-0,1%).

Stocurile de materii prime

În primul trimestru al anului 2015, agenții economici se așteaptă ca stocurile de materii prime să crească cu circa 2,9%, comparativ cu trimestrul anterior.

Evoluția stocurilor de materii prime

- modificări procentuale față de trimestrul anterior (%) -

	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV
2013	3,3	1,1	1,7	1,7
2014	2,8	0,6	2,4	1,6
2015	2,9			

Sursa: date rezultate din ancheta de conjunctură a CNP (pentru întreaga perioadă)

Gradul de utilizare a capacităților de producție

Pentru gradul de utilizare al capacităților de producție, agenții economici care fac parte din eșantion estimează o ușoară reducere în primul trimestru din 2015 ajungând la aproximativ 74,5%.

Gradul de utilizare a capacităților de producție

- % -

	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV
2013	74,8	76,1	69,0	80,9
2014	78,1	74,5	77,0	75,0
2015	74,5			

Sursa: date rezultate din ancheta de conjunctură a CNP (pentru întreaga perioadă)

Numărul mediu de salariați

În trimestrul IV 2014 numărul mediu de salariați s-a menținut la același nivel depășind ușor 1,3 mil. persoane, dar a crescut cu 2,4% față de trimestrul corespunzător din anul 2013, ceea ce a determinat o creștere cu 1,7% la nivelul anului 2014.

Efectivul salariaților din industrie

- medie trimestrială -

- mii persoane -

	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV	An
2013	1.278,9	1.277,5	1.272,1	1.269,4	15.293,8
2014	1.286,0	1.298,4	1.300,4	1.300,1	15.554,7
2015	1.311,2				

Sursa: prelucrări CNP pe baza datelor INS; pentru trimestrul I 2015 - rezultatele din ancheta de conjunctură

Ramurile în care s-au înregistrat cele mai importante majorări ale numărului de salariați au fost: fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice (15,4%), alte activități industriale (12,0%), fabricarea altor mijloace de transport (10,1%), fabricarea echipamentelor electrice (9,9%) și fabricarea produselor textile (9,8%).

Din sondajul efectuat la nivelul agenților economici rezultă că în primul trimestru al anului curent numărul de salariați din industrie va crește atât față de trimestrul I 2014 (2,0%), cât și față de trimestrul IV 2014 (0,8%).

Dinamica numărului mediu de salariați

- modificări procentuale față de perioada corespunzătoare din anul anterior (%) -

	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV	An
2013	1,9	0,9	0,3	0,1	0,8
2014	0,6	1,6	2,2	2,4	1,7
2015	2,0				

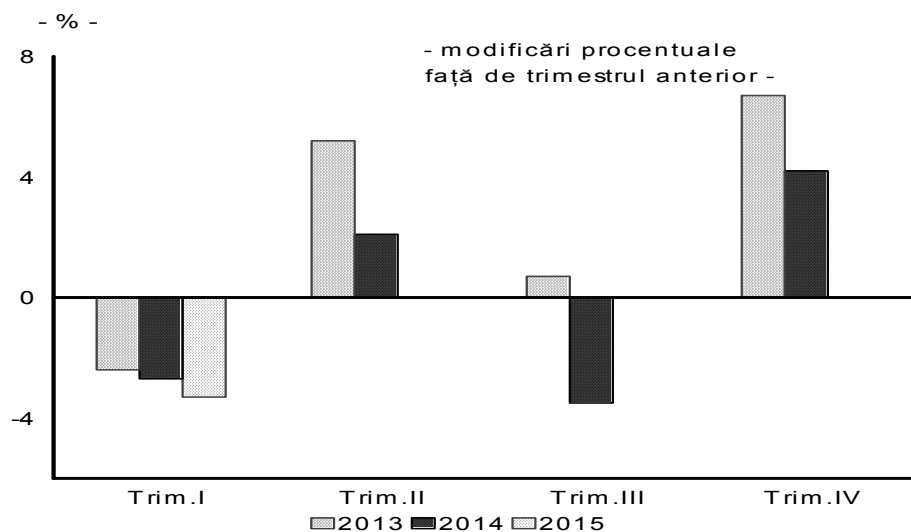
Sursa: prelucrări CNP pe baza datelor INS; pentru trimestrul I 2015 - rezultatele din ancheta de conjunctură

Dintre ramurile în care se estimează cele mai mari creșteri de personal în trimestrul I 2015, comparativ cu trimestrul corespunzător din 2014 amintim: alte activități industriale (12,9%), alte activități extractive (10,8%), fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice (10,7%), activități de servicii anexe extracției (9,9%) și fabricarea altor mijloace de transport (8,8%).

Productivitatea muncii

Productivitatea muncii a crescut în trimestrul IV 2014 față de trimestrul anterior cu 4,2% și a rămas la același nivel față de trimestrul corespunzător din 2013. La nivelul întregului an, productivitatea muncii a crescut cu 4,7% în baza unei majorări mai mari a producției industriale comparativ cu dinamica numărului de salariați.

Evoluția productivității muncii

În primul trimestru al anului curent agenții economici se așteaptă la o scădere a productivității muncii atât față de trimestrul I 2014 (-0,7%), cât și față de trimestrul anterior (-3,3%).

Costul unitar real cu forța de muncă

În trimestrul IV 2014, costul unitar real cu forța de muncă în industrie a crescut cu 1,4% față de trimestrul anterior și cu 7,7% față de trimestrul corespunzător din anul 2013. Aceste evoluții au condus la o creștere de 2,0% la nivelul anului 2014 comparativ cu 2013, subliniind creșterea mai mică a productivității muncii față de creșterea câștigului salarial brut real (deflatat cu

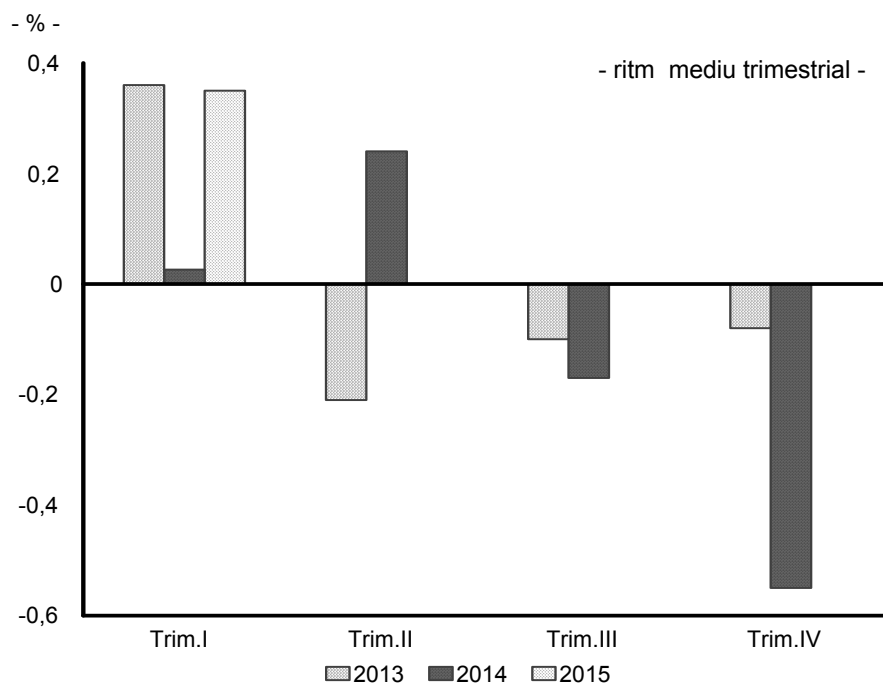
indicele prețurilor producției industriale).

În primul trimestru din 2015 se estimează o scădere de 0,4% a costului unitar real cu forța de muncă, față de trimestrul anterior, respectiv o creștere de circa 9,0%, comparativ cu trimestrul corespunzător al anului trecut.

Prețurile producției industriale

În ceea ce privește prețurile producției industriale, se remarcă o scădere de 1,06% în cel de-al patrulea trimestru al anului 2014 față de trimestrul anterior (reducerea componentei externe fiind de 1,84%, în timp ce prețurile de producție pe piața internă au scăzut cu doar 0,68%). La nivelul lunii decembrie 2014 (față de decembrie 2013), prețurile producției industriale au scăzut cu 1,36%.

Evoluția prețurilor producției industriale

Trim. I 2015 - estimări realizate pe baza anchetei de conjunctură

Estimările rezultate din ancheta economică de conjunctură conduc la un ritm mediu trimestrial al prețurilor de producție de 0,35%, pentru primul trimestru al anului curent, nivel superior atât celui înregistrat în trimestrul anterior (-0,55%), cât și celui din trimestrul I 2014 (0,03%).

Totodată, se așteaptă ca prețurile de producție să scadă cu 0,7% în primul trimestru al anului curent, față de perioada corespunzătoare, iar pentru luna martie 2015 față de luna decembrie 2014 se anticipează o creștere de circa 1,0%.

Volumul creditelor

Datele obținute din sondajul de conjunctură pentru sectorul industrial indică pentru trimestrul I 2015 comparativ cu trimestrul anterior, o creștere de 2,1% a volumului creditelor acordate agenților economici din industrie.

Ponderea creditelor restante în total credite

- % -

	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV
2013	13,6	14,4	14,9	14,9
2014	15,2	14,4	12,7	13,5
2015	13,8			

Sursa: prelucrări CNP pe baza rezultatelor din ancheta de conjunctură

În ceea ce privește ponderea *creditelor restante în total credite* se observă din nou o tendință de creștere până la 13,8% în trimestrul I 2015, deși nivelul este semnificativ mai redus decât maximul atins în ultimii ani (15,2% în trimestrul I 2014).

Metodologie

Comisia Națională de Prognoză realizează trimestrial o Anchetă economică de conjunctură în sectorul industrial, prin care, pe baza răspunsurilor agenților economici intervievați referitor la nivelul producției industriale, a comenzilor, stocurilor și prețurilor, pot fi elaborate prognoze pe termen scurt.

Ancheta se bazează pe un eșantion de agenți economici (selectați din bilanțurile contabile) și pe un chestionar, ambele fiind elaborate în cadrul Comisiei Naționale de Prognoză.

Eșantionul este alcătuit după o metodologie bine determinată, bazată pe metoda de sondaj pe grupe de natură stratificată la care s-a ținut cont de dimensiunile întreprinderii (număr de personal), ponderea grupei în producția ramurii industriale și ponderea ramurii în total producție industrială.

Pentru anchetele de conjunctură realizate în anul 2015 s-a stabilit un eșantion de 466 agenți economici din sectorul industrial, fiind rezultatul unei rate de sondaj de 11,9% și furnizând o rată de acoperire de circa 70%.

Spre deosebire de celelalte sondaje pe termen scurt (sondaje realizate de INS și BNR) care au la bază aprecierea de către cei intervievați a tendinței de evoluție prin încadrarea sa în categorii ca *ascendent*, *stabilitate*, *descendent*, operându-se cu solduri conjuncturale, prezenta anchetă abordează încadrarea evoluției fiecărui indicator în plafoane de creștere/descreștere prestabilite, permițând astfel o cuantificare sub formă de procent a tendințelor viitoare.

Intervalele luate în considerație ca fiind posibile pentru creștere sau scădere, sunt stabilite avându-se în vedere evoluțiile recente și cele viitoare ale unor parametri.

Principiul de calcul folosit la dezvoltarea anchetelor conjuncturale în cadrul Comisiei Naționale de Prognoză are la bază metoda ponderărilor succesive, care ține seama de modificările structurale ale producției, stocurilor sau comenzilor, folosindu-se vectori de coeficienți calculați trimestrial care corectează datele de început de an.

Pentru o evaluare complexă a opiniei agenților economici, rezultatele anchetei sunt comparate cu realizările din perioadele anterioare, fie cele publicate de Institutul Național de Statistică, fie cele din anchetele de conjunctură anterioare, după cum se specifică la fiecare indicator.